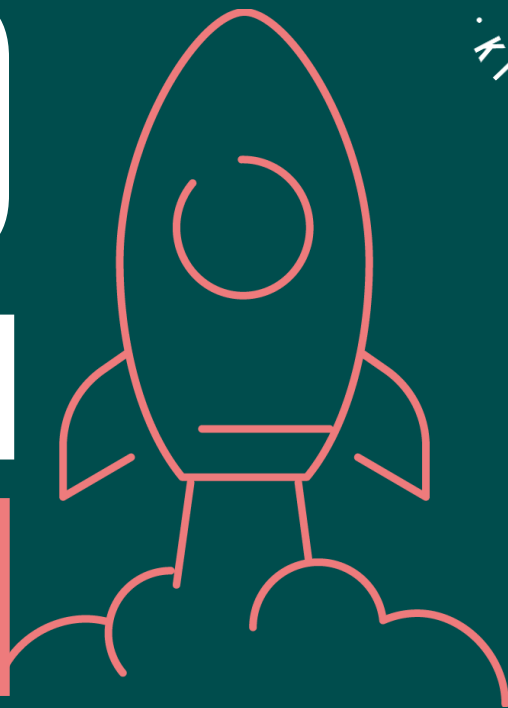


KIRJASTO TURVAA KUNNAN ELINVOIMAN



VAIKUTTAVA
KIRJASTO

VAIKUTTAVA KIRJASTO KAMPANJA 2025



1

Tavoitteena on lisätä uusien kuntapäättäjien tietämystä yleisten kirjastojen palveluista sekä vuoropuhelua kirjastojen ja päättäjien välillä.

2

Kampanja järjestetään nyt toista kertaa

Vuonna 2024 kampanja kokosi yhteen 16 kirjastoa kampanjan suunnitteluun.

Mainostoimisto Avidly laati upeat materiaalit kampanjan tueksi.

3

Kampanja-aika syys-lokakuussa

Tänä vuonna pidempi kampanja-aika

AKE järjestää kampanjan tueksi etäkahvitilaisuuksia ja koulutusta.

Tähän aikaan on hyvä ajoittaa myös kirjastojen esittelytilaisuudet päättäjille, vierailut lautakuntien kokouksissa tai muu kampanjointi, esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.

4

Lahden AKE tarjoaa kirjastoille

Yhteisen kampanjastartin ja etäkahvit, joilla vaihdetaan kuulumisia kampanjan etenemisestä. **Kampanjamateriaalin**, jonka saa käyttöönsä ilmoittautumalla.

5

Alustava aikataulu

Kesäkuussa

to 5.6. klo 13–14 kampanjan info
16.6. Kampanjaesitteet kirjastoille.

Kampanja-aikana 1.9.–31.10.2025.

ke 3.9. Kampanjastartti ja koulutus kirjastoille Viestintä-Piritan kanssa

to 25.9. klo 9–10 etäkahvit kirjastoille

ke 5.11. klo 9–10 etäkahvit kirjastoille (kampanjan päätös)

Ilmoittaudu mukaan!

VOIT OLLA MUKANA KAMPANJASSA



1



Kutsumalla kuntapäättäjät
vierailulle tai kokoustamaan
kirjastoon valitsemananne
ajankohtana

2



Jalkautumalla itse
valtuuston tai lautakunnan
kokoukseen

3



Hyödyntämällä visuaalista ilmettä
ja julkaisupohjia omilla sosiaalisen
median kanavilla tai muussa
viestinnässä

4



Jakamalla **paperisia esitteitä** tai
esittelemällä **Powerpointin**
tilaisuudessa.
*Ilmoittaudu mukaan, niin saat
materiaalit käyttöösi!*

ESITTELYSSÄ KAMPANJAMATERIAALIT



1



Kuvitusta ja graafista materiaalia

Kampanjalogo
Somejulkaisuihin soveltuvat kuvat
sekä tarinapohjat
Kirjaston tehtävistä kertovat ikonit.

2



Materiaaleja kampanjan tilaisuuksiin

Kirjasto turvaa kunnan
elinvoiman -Powerpoint-esitys
Tulostettava/ painettava esite

3



Suunnittelupohja

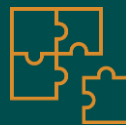
Johdatus vaikuttajaviestintään,
vaikuttajaviestinnän suunnittelupohja,
tapahtumajärjestäjän muistilista ja
tapahtumaideoita

4



Kutsupohja

Muokattava kutsupohja kirjaston
järjestämään tilaisuuteen.



MUISTUTETAAN PÄÄTTÄJIÄ, ETTÄ KIRJASTO ON LAKISÄÄTEINEN PALVELU



Kirjastot takaavat yhdenvertaisen pääsyn tietoon ja kulttuuriin kaikille kansalaisille. (Kirjastolaki 1492/2016, §1)

Kirjaston kuuluu lain mukaan edistää:

- Väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin.
- Tiedon saatavuutta ja käyttöä.
- Lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa.
- Mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen.
- Aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.



Kirjastojen tarjoama maksuton pääsy kirjallisuuteen ja oppimateriaaleihin on avainasemassa yhteiskunnallisessa sivistyksessä. Sivistys on oleellinen käsite oppimisen kannalta ja huomattavasti laajempi kuin pelkkä taitojen hankkiminen tai tietopohjainen oppiminen.

(Oxford Research: Kirjastojen taloudelliset vaikutukset 2017)

KERROTAAN HEILLE, MIKSI KIRJASTOJA ON PUOLUSTETTAVA



1

Kirjastot maksavat itsensä takaisin nelinkertaisesti.

Tanskassa kirjastojen positiivinen vaikutus lukutaitoon tuottaa 2 miljardia tanskan kruunua, mikä on 0,1 % Tanskan vuotuisesta bruttokansantuotteesta. Tutkimuksessa arvioidaan, että tukemalla julkisen sektorin digitalisoitumista kirjastot luovat Tanskassa arviolta 100–200 miljoonan Tanskan kruunun kustannussäästöt vuosittain. Lukutaidon positiiviset vaikutukset ovat jo lähellä kirjastojen kustannuksia. (Jervelund et al. 2015). Espanjassa yhden euron on arvioitu tuottavan kolme euroa, Britanniassa yhden punnan tuotoksi on arvioitu 4,4 punttaa, Norjassa kruunulla on saatu neljä kruunua ja toisessa espanjalaisessa, Barcelonassa tehdyssä arviossa suhdeluku on ollut 4,25. kansainvälisen aineiston perusteella olettaa, että kerroin 4 olisi sovellettavissa myös Suomessa.

(Oxford Research: Kirjastojen taloudelliset vaikutukset 2017)

2

Kirjastot lisäävät hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

Kirjastot tarjoavat tiloja ja tapahtumia, jotka edistävät yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Yhteiskunnallisen vuoropuhelun edistämisessä kirjaston koetaan onnistuneen parhaiten mahdollistamalla yhteiskunnallisia asioita ja päätöksentekoa käsittelevien keskustelutilaisuuksien järjestämisen sekä mahdollistamalla eri kulttuureihin tutustumisen ja eri kulttuureista tulevien henkilöiden tapaamisen (lähes 50 % vastaajista).

(Etelä-Suomen aluehallintovirasto: Kirjasto demokratian edistäjänä: väestökysely 2021)

3

Kirjastot ovat digitaalisen osaamisen levityspisteitä.

Kirjastoista on tulossa yhä enemmän tietoyhteiskunnan tukipisteitä. Ne ovat matalan kynnyksen neuvontapalveluita, joiden auttavat asiakkaita ratkomaan arjen ongelmia ja ohjaavat heitä eteenpäin, mikä on erityisen tärkeää vanhemmille ikäryhmille.

(Oxford Research: Kirjastojen taloudelliset vaikutukset 2017)

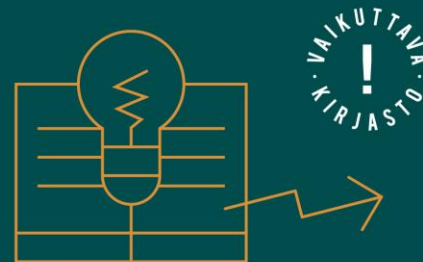


KAMPANJAVIESTEJÄ: KAIKKI ALKAA LUKUTAIDOSTA

PISA-tutkimuksissa on havaittu, että suomalaisnuorten lukutaito on heikentynyt. Suomen PISA-menestyksen perustana olevan hyvän lukutaidon taustalla tutkimuksen mukaan oli innokas lukeminen vapaa-ajalla. Se oli jopa koulutusta merkittävämpi tekijä.

Lukutaito on kuitenkin avain niin jatko-opintoihin kuin työelämävalmiuksiin. Lukutaito kehittyy vain lukemalla ja kirjastojen lainausvolyymit perusteella suomalaiset lukevat runsaasti kirjastojen tarjoamia aineistoja. Nuorissa ikäluokissa kirjasto tavoittaa lähes jokaisen.

(Välijärvi et al. 2003, Oxford Research: Kirjastojen taloudelliset vaikutukset 2017)



KAIKKI ALKAA LUKUTAIDOSTA

SANAT JOHTAVAT TEKOIHIN

- **83 % pitää vähintään melko tärkeänä sitä, että kirjasto edistää yhteiskunnallista aktiivisuutta.**
- **Kuntavaaleissa äänestäneistä 63 % lukee kirjoja tai lehtiä päivittäin,** kun äänestämättä jättäneillä vastaava osuus on selvästi matalampi (44 %). Kyselyyn vastanneista 74 % äänesti tänä vuonna pidetyissä kuntavaaleissa.
- **Digitaidottomuus tuottaa uudenlaista syrjäytymistä,** kun ihmiset eivät ole kyvykkäitä käyttämään palveluita tai osallistumaan teknologian mahdollistamaan sosiaaliseen viestintään.
- **Tämä on vain reilu prosentti kuntatalouden nettomenoista. Vaikutukset nousevat etenkin osaamisen kehittämisen kautta miljardiluokkaan.** Kun yhteiskunta kantaa huolta eriarvoistumisesta, syrjäytymisestä ja esimerkiksi heikkenevästä lukutaidosta, on otettava huomioon, että kirjastot tekevät työtä tällä alalla. Kirjastoihin tehtävät panostukset palautuvat yhteiskunnalle takaisin moninkertaisina.

(Oxford Research: Kirjastojen taloudelliset vaikutukset 2017)



**SANAT JOHTAVAT
TEKOIHIN**

KIRJASTO ON TILA KAIKILLE

Tilat ovat kirjastotoiminnan keskeinen osa, joka mahdollistaa muun toiminnan. Kirjastojen tiloilla on monenlaisia vaikutuksia yhteiskuntaan:

- **Yrittäjät ja freelancerit käyttävät kirjastoja työtilana.** Kirjastot mahdollistavat työskentelyn lisäksi myös verkostoitumisen ja muiden ihmisten tapaamisen.
- **Maahanmuuttajien integroituminen helpottuu,** kun maahanmuuttajilla on mahdollisuus olla tekemisissä muun väestön kanssa.
- **Yhteiskunta tarvitsee tiloja kokoontumiselle** kansalaisten toimintatilana ja tapahtuma-areenana.
- **Kirjastot ovat neutraaleja kohtaamispaikkoja** esimerkiksi pienituloisille ja yksinäisille.
- **Lapsille ja nuorille kolmannet tilat,** joissa eivät päde koulun eikä kodin säännöt, ovat paikkoja, jossa identiteettiä voi luoda uudella tavalla.



**KIRJASTO ON
TILA KAIKILLE**

KIRJASTO = ELINVOIMAA

Kirjastoihin syntyy jokamiehen innovaatiokeskuksia.

Kirjastosta saa monipuolisia virikkeitä, siellä voi tavata tuttuja ja uusia ihmisiä sekä törmätä odottamattomiin ilmiöihin. Vastaavia inspiroimaan tarkoitettuja tiloja rakennetaan korkeakouluihin, yrityshautomoihin ja muihin rajattuihin ympäristöihin.

Aidosti kaikille avoimena ympäristönä kirjastot ovat näiden tilojen jokamiesversioita. Matala kynnys vetää oivallusten ja yhteistyön äärelle kaikki kansankerrokset. Yllättävien intressipiirien sekoittuminen synnyttää uutta.

Elinikäisen oppimisen merkitys on noussut työelämän murroksessa.

Ihmiset joutuvat kehittämään osaamistaan ja kouluttautumaan uudestaan läpi koko elämänsä. Toimivat ratkaisut osaamisen kehittämiseen ovat tärkeitä, sillä niiden avulla nopeutetaan työttömien uudelleen työllistymistä ja vähennetään työttömyyden riskiä kokonaisuudessaan. Myös korkean työttömyyden aikana osa työpaikoista on ollut vaikeasti täytettäviä. Näin ollen tarjonta ja kysyntä työmarkkinoilla eivät aina kohtaa. Eduskunnan laskelman mukana työttömyysjaksojen lyheneminen keskimäärin päivällä säästäisi yhteiskunnalle 10 miljoonaa euroa päivässä. Työvoiman liikkuvuuden tehostamisella voidaan saavuttaa nopeasti säästöjä yhteiskunnalle.

Kulttuurilla ja terveydellä on selkeä yhteys.

Iso-Britannialainen tutkimus on arvioinut, että aktiivinen kirjastojen käyttäminen laskee henkilön terveydenhuollon kustannuksia 1,32 punttaa (n. 1,50 €) vuodessa.

(Oxford Research: Kirjastojen taloudelliset vaikutukset 2017, Fujiwara et al. 2015)

KIRJASTO
VAIKUTTAA
SINUNKIN
KUNTASI
ELINVOIMAAN



VOIT LISÄTÄ MUKAAN OMAT TILASTOT



 **47,7 MILJ.** KÄYNTIÄ VUODESSA

 **16 %** KASVU VERRATTUNA EDELLISVUOTEEN

 **83 MILJ.** LAINAA

 **30 MILJ.** LAINATTUA LASTENKIRJAA

 **1 787 989** LAINAAJAA

 **78 %** KÄYTTÄJISTÄ ON ERITTÄIN TYYTYVÄISIÄ PALVELUIHIN

 **712** KIRJASTOA SUOMESSA

 HARVAA JULKISTA PALVELUA KÄYTETÄÄN NIIN PALJON KUIN KIRJASTOA

LUE LISÄÄ



[Vaikuttava kirjasto -kampanja toteutetaan myös syksyllä 2025 - Lahden AKE](#)

[Vaikuttava kirjasto -kampanjan materiaalit valmistuivat - Lahden AKE](#)

JA ILMOITTAUDU MUKAAN!



KIRJASTO

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ



VAIKUTTAVA
!
KIRJASTO

